

zejména jde o otázky, vyžadující jistých odborných nebo vůbec speciálních vědomostí nebo zkušeností, nejsou známy soudu jakožto celku, nýbrž snad jen nahodile tomu kterému z přisedících soudního dvoru. V tomto případě šlo o takovéto odborné a speciální otázky z oboru obchodování s cementem, rozsudek pak neuvádí, na kterém podkladě a z kterých zdrojů si soud onu zkušenost byl zjednal, při čemž stěží lze předpokládati, že by byli všichni přisedící lichevního soudu v tomto případě měli takové zkušenosti nebo vědomosti, které spolehlivé posouzení oněch okolností, rozhodné pro řešení otázky zřejmé přemrštěnosti požadovaných cen, nezbytně předpokládalo; ohledně okolností takových byly by ovšem nejučelnějšími údaje znalce odborníka. Právem tudíž zmateční stížnost vytýká, že pro dotyčný výrok rozsudkový nejsou ve skutečnosti uvedeny důvody, zákonu vyhovující, bylo jí proto i v tomto směru vyhověti.

Čís. 456.

Podřadění činnosti ukrývačovy skutkové podstatě §u 214 tr. zák. není zásadně vyloučeno tím, že ukrývač sám přichází v úvahu jako podezřelý z hlavního činu; rozhodným jest, zda úmysl ukrývačův směřoval pouze k tomu, by před vrchnostenským stíháním chráněna byla jiná osoba.

K pojmu neodolatelného donucení.

(Rozh. ze dne 28. května 1921, Kr I 873/20.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 20. října 1920, jímž byla obžalovaná sprostěna dle §u 259 č. 3 tr. ř. z obžaloby pro zločin dle §u 214 tr. zák., rozsudek napadený zrušil a odkázal věc soudu prvé stolice, by ji znovu projednal a rozhodl — mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

V odpor vzatým rozsudkem byla obžalovaná dle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěna z obžaloby pro zločin nadržování zločincům ukrýváním dle §u 214 tr. zák., přes to, že dle rozhodovacích důvodů rozsudku soud ve vědomě nesprávném sdělení, které učinila obžalovaná pátrajícimu četnictvu, shledal objektivní skutkovou podstatu naznačeného zločinu. Soud dle rozhodovacích důvodů jednak uvěřil zodpovídání se obžalované, dle něhož učinila ony nepravdivé údaje jen ze strachu před přísností okradeného O-a a před násilnickou povahou pachatele krádeže T-a, který jí již před závadným případem hrozil zastřelením, kdyby jí měl při něčem přistihnouti, jednak přihlížel k tomu, že obžalovaná ohledně krádeže, která spáchána byla na jejím švakru a která měla býti četnictvem vypátrána, sama přicházela neb aspoň mohla přijíti v úvahu jako podezřelá. Soud proto nevzal za prokázáno, že by byla obžalovaná chtěla úmyslně zmařiti neb aspoň stížiti, by se pútahy, sloužící k odhalení krádeže nebo T-a jako pachatele, nestaly známými. Zmateční stížnosti státního zastupitelství, která se proti tomuto výroku dovolává důvodu zmatečnosti dle §u 281, čís. 9 a) tr. ř., nelze upříti oprávnění. Rozsudek se sice nevyslo-

vuje jasně v tom směru, zda v onom strachu, u obžalované zjištěném, spatřuje některý z důvodů, vylučujících dle §u 2 tr. zák. přičitatelnost jednání jako zločinu, odůvodnění nasvědčuje však tomu, že nalézací soud jen s tohoto hlediska vyloučil u obžalované zlý úmysl dle §u 214 tr. zák. V úvahu mohlo by tu přijít jen neodolatelné donucení ve smyslu §u 2 písm. g) tr. zák. I namítá stížnost, která arci v tom směru uplatňuje vlastně zmátek dle §u 281 č. 9 b) tr. ř., správně, že rozsudkem zjištěný strach obžalované pojmu neodolatelného donucení ve smyslu §u 2 písm. g) tr. zák. neodpovídá. O stavu neodolatelného donucení mohla by býti řeč pouze tehdy, kdyby bylo zjištěno, že okolnosti, na něž klade v tom směru důraz nalézací soud, vykonávaly na vůli obžalované takový tlak, že mu obžalovaná, nejsouc s to, by čelila mu svou duševní silou a mravní váhou, předpokládanou u každého průměrného člověka, podlehla tak, že by její jednání nebylo projevem svobodné vůle. Takovéto zjištění z rozsudku nevyplývá, rozsudkem zjištěný strach obžalované zakládal by, jak případně dovozuje zmáteční stížnost, jen polehčující okolnost dle § 46 c) tr. zák. (a ne dle § 46 d) tr. zák.). Ale ani ta okolnost, že snad obžalovaná sama přicházela neb aspoň mohla přijít v úvahu jako podezřelá z krádeže, nemusí jednání její činiti nezbytně beztrestným. Předpokladem nadržování zločinci dle § 214 tr. zák. je sice trestný čin jiného pachatele a musí nadržování samo, pokud jde o osobu tohoto pachatele, směřovati k jeho ochraně před vrchnostenským stiháním tak, že, sleduje-li dotyčné jednání pouze ochranu vlastní osoby před oním stiháním, o nadržování zločinci řeči býti nemůže. Směrodatným je tudíž účel jednání, o jehož podřadění skutkové podstatě § 214 tr. zák. jde, tak, že zásadně nemusí možnost, aby v jednání osoby, která jako subjekt zločinu dle § 214 tr. zák. v úvahu přichází, shledána byla skutková podstata zločinu toho, býti nezbytně vyloučena ani tím, že snad ona osoba sama přicházela nebo dokonce jen přijít mohla v úvahu jako podezřelá z hlavního činu, směřovalo-li inkrimované jednání dle jejího úmyslu jen k tomu, by před vrchnostenským stiháním chráněna byla jiná osoba jako pachatel činu toho.

Čís. 457.

Nelze se dovolávat beztrestnosti ani dle písm. e) ani dle písm. g) § 2 tr. zák., odhodlal-li se pachatel k trestnímu činu na rozkaz svého představeného jen proto, by se po případě vyhnul újmě, která mu jinak hrozila propuštěním z práce.

(Rozh. ze dne 28. května 1921, Kr I 16/21.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmáteční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 20. listopadu 1920, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem proti bezpečnosti těla dle § 335 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost uplatňuje důvody zmátečnosti čís. 9 a) a b) § 281 tr. ř. Vytýkajíc, že obžalovanému neprávem byly přiznány důvody, trest-